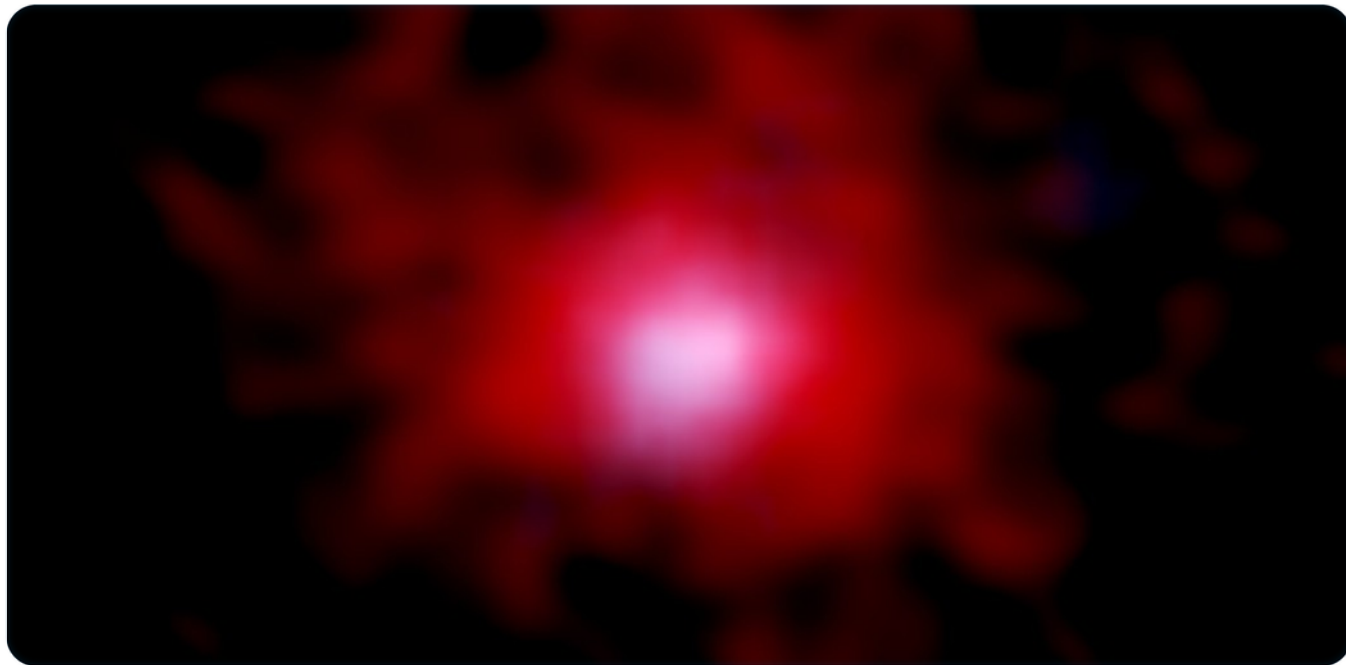

Galaktična onesnaženost

Podnebne spremembe in negativne posledice, ki jih povzročajo (onesnaževanje zraka, onesnaževanje oceanov), spadajo med trenutno najpomembnejše skrbi človeštva na Zemlji. Medtem pa so znanstveniki odkrili prve znake onesnaževanja okolja v vesolju.

Astronomi so odkrili ogromne oblake ogljikovega plina, ki se raztezajo v obsegu 30.000 svetlobnih let okrog zelo mladih galaksij. Te mlade galaksije so nastale približno eno milijardo let po Velikem poku.

Ogljik je v nekaterih oblikah eden izmed največjih onesnaževalcev okolja na Zemlji. A v vesolju izven Zemlje je zelo pomemben element, saj je brez ogljika najmlajše zvezd in galaksije sploh ne bi mogle nastati.

Težji elementi, med katere spadata recimo ogljik in kisik, v zgodnjem vesolju in ob času Velikega poka še niso obstajali. Nastali so kasneje, natančneje v središčih zvezd, od koder so jih eksplozije supernov raznesle po celotnem vesolju. Nedavna odkritja astronomov, o katerih poročamo, so pokazala, kako se plin razširja iz samih galaksij v prostrano vesolje.

Slika: ALMA (ESO/NAOJ/NRAO), NASA/ESA Hubble Space Telescope, Fujimoto et al.

COOL FACT

Ves ogljik v vesolju je nastal v središčih zvezd. Ogljik je zelo pomemben element za ljudi. Najdemo ga v ogljikovem dioksidu v našem ozračju, prav tako pa je tudi sestaven del rastlin, ki jih jemo. Približno eno petino človeškega telesa sestavlja ogljik!

